

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
DIRECȚIA CONTROL SERVICII MEDIA AUDIOVIZUALE
RAPORT DE CONTROL

„Moldova-1”

I. ALEGERI LOCALE GENERALE DIN 05 NOIEMBRIE 2023

Prin Decizia nr. 278 din 08 septembrie 2023, Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova (în continuare – CA) a dispus controlul privind respectarea prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral, vizând reflectarea alegerilor în mass-media, de către serviciile media audiovizuale de televiziune și radiodifuziune sonoră ale căror declarații privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 au fost aprobate de CA.

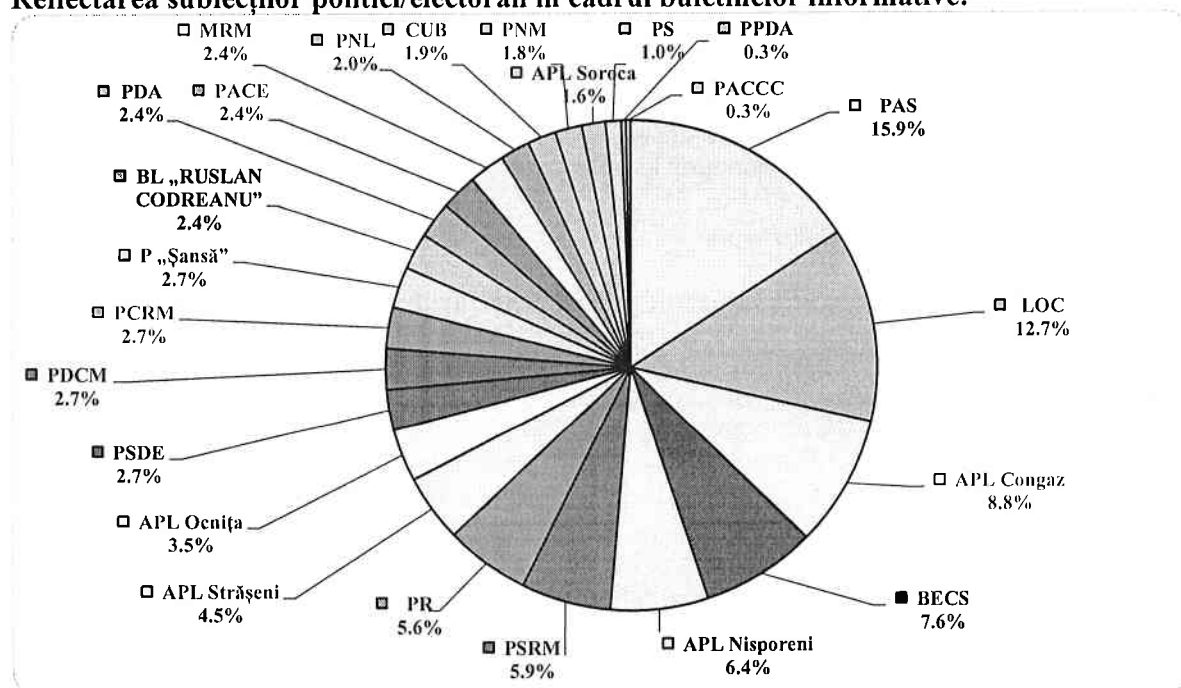
În cadrul controlului a fost supus verificării principalul buletin de știri al zilei din prime-time-ul de seară pentru perioada 18-24 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, art. 90 alin. (15) și (16) din Codul electoral nr. 325/2022, CA a efectuat controlul serviciului media audiovizual public de televiziune „Moldova-1”, la capitolul respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral, în baza înregistrărilor captate de la un operator IPTV (Moldtelecom) și stocate pe serverul CA.

În perioada 18-24 septembrie 2023, serviciul media audiovizual public de televiziune „Moldova-1” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 21:00 (limba de difuzare: română), 17 știri cu caracter politic, social și electoral, dintre care în 6 știri în care au fost reflectați concurenți desemnați, precum și activitatea Administrațiilor Publice Congaz, Nisporeni, Strășeni, Ocnîța și Soroca.

1.1. Subiecți politici/electorali

Reflectarea subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor informative:

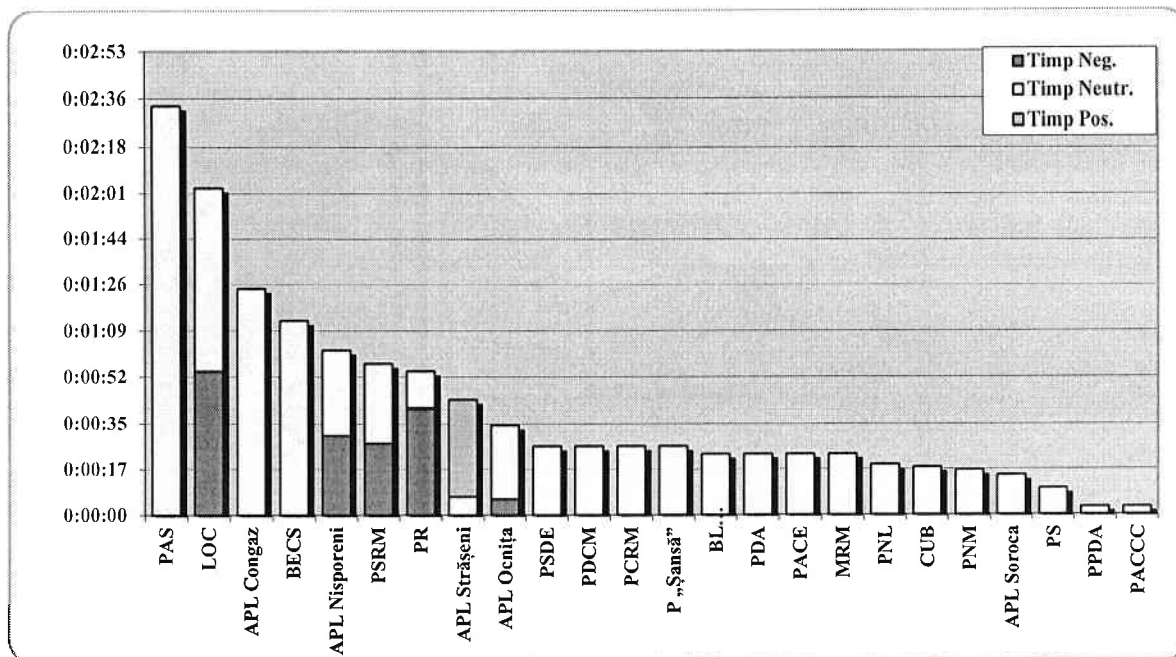

Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	Partidul Acțiune și Solidaritate (PAS)	02 min. 33 sec.	0 sec.	02 min. 33 sec.	0 sec.
2.	Liga Orașelor și comunelor (LOC)	02 min. 03 sec.	0 sec.	01 min. 06 sec.	54 sec.
3.	APL Congaz	01 min. 25 sec.	0 sec.	01 min. 25 sec.	0 sec.
4.	Blocul Electoral al Comuniștilor și Socialiștilor (BECS)	01 min. 13 sec.	0 sec.	13 sec.	0 sec.
5.	APL Nisporeni	01 min. 02 sec.	0 sec.	32 sec.	30 sec.
6.	Partidul Socialiștilor al Republicii Moldova (PSRM)	57 sec.	0 sec.	30 sec.	27 sec.
7.	Partidul „Renaștere” (PR)	54 sec.	0 sec.	14 sec.	40 sec.
8.	APL Strășeni	43 sec.	36 sec.	07 sec.	0 sec.
9.	APL Ocnîța	34 sec.	0 sec.	28 sec.	06 sec.
10.	Partidul Social Democrat European (PSDE)	26 sec.	0 sec.	26 sec.	0 sec.
11.	Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei (PDCM)	26 sec.	0 sec.	26 sec.	0 sec.
12.	Partidul Comuniștilor al Republicii Moldova (PCRM)	26 sec.	0 sec.	26 sec.	0 sec.
13.	P „Șansă”	26 sec.	0 sec.	26 sec.	0 sec.
14.	BL „RUSLAN CODREANU”	23 sec.	0 sec.	23 sec.	0 sec.
15.	Partidul „Democrația Acasă” (PDA)	23 sec.	0 sec.	23 sec.	0 sec.
16.	Partidul „Acasă Construim Europa” (PACE)	23 sec.	0 sec.	23 sec.	0 sec.
17.	Mișcarea „Respect Moldova” (MRM)	23 sec.	0 sec.	23 sec.	0 sec.
18.	Partidul Național Liberal (PNL)	19 sec.	0 sec.	19 sec.	0 sec.
19.	Coaliția pentru Unitate și Bunăstare(CUB)	18 sec.	0 sec.	18 sec.	0 sec.
20.	Partidul Național Moldovenesc (PNM)	17 sec.	0 sec.	17 sec.	0 sec.
21.	APL Soroca	15 sec.	0 sec.	15 sec.	0 sec.
22.	Partidul Schimbării(PS)	10 sec.	0 sec.	10 sec.	0 sec.
23.	Platforma Demnitate și Adevăr (PPDA)	03 sec.	0 sec.	03 sec.	0 sec.
24.	Congresul Civic (PACCC)	03 sec.	0 sec.	03 sec.	0 sec.

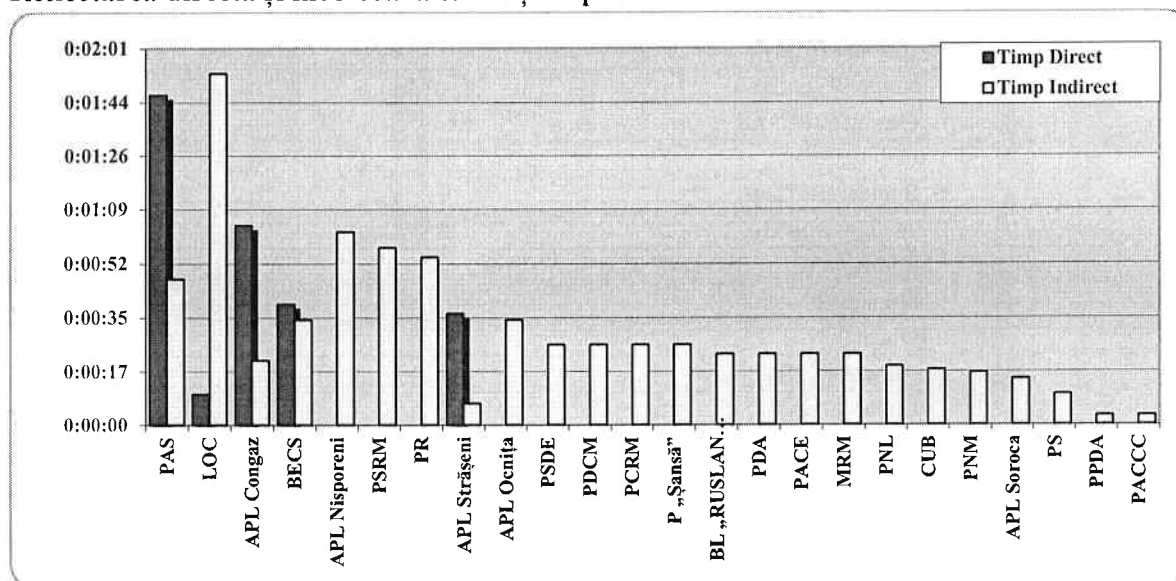
Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 16 min. 05 sec., dintre care de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat PAS – cu 15,9% (2 min. 33 sec.), urmat de LOC – cu 12,7% (2 min. 03 sec.), iar cea mai mică pondere de mediatizare a revenit PPDA și PACCC – cu 0,3% (3 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării majorității subiecților politici/electorali a fost într-o tonalitate neutră, în timp ce activitatea LOC, APL Nisporeni, PSRM și PR a fost preponderent negativă, în legătura cu reținerea primarului orașului Nisporeni, precum și a membrilor partidelor LOC (Mihail Bagas) și PR (A. Nesterovschii și I. Lozovan, ex-membri PSRM). APL Strășeni a fost reflectată și pozitiv.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

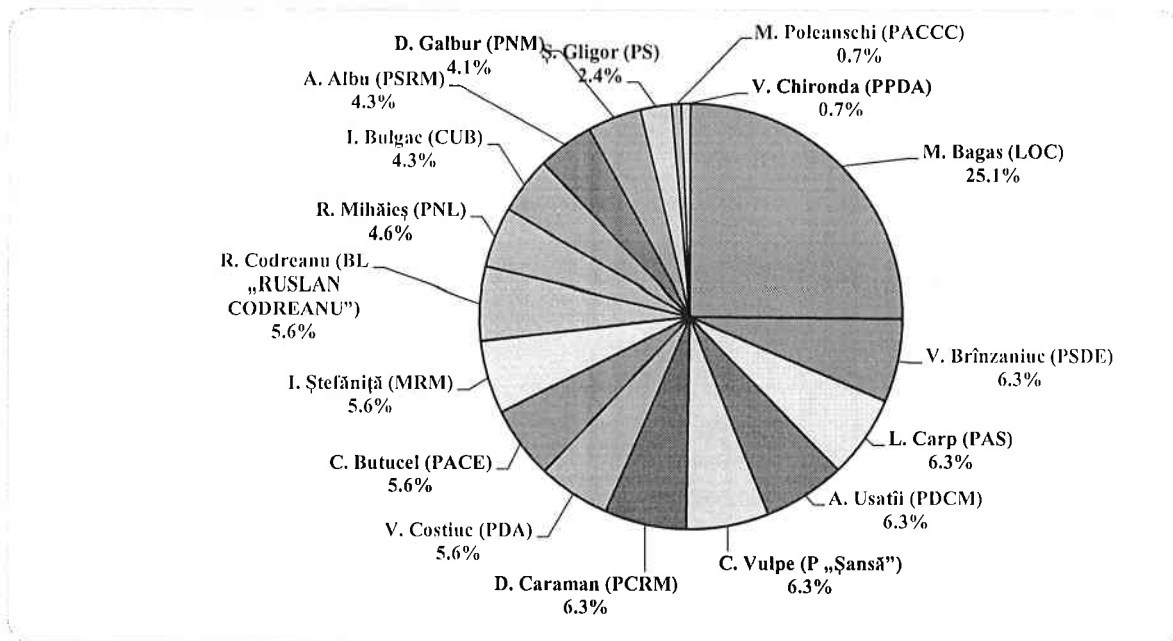

Subiecți politici/electorali PAS, LOC, BECS, APL Congaz și Strășeni au beneficiat de apariții directe și indirecte, iar ceilalți subiecți a avut doar apariții indirecte.

1.2. Candidați desemnați

În perioada de raport 18-24 septembrie 2023, serviciul media audiovizual public de televiziune „Moldova-1” a reflectat activitatea a 17 candidați desemnați.

Reflectarea candidaților desemnați:

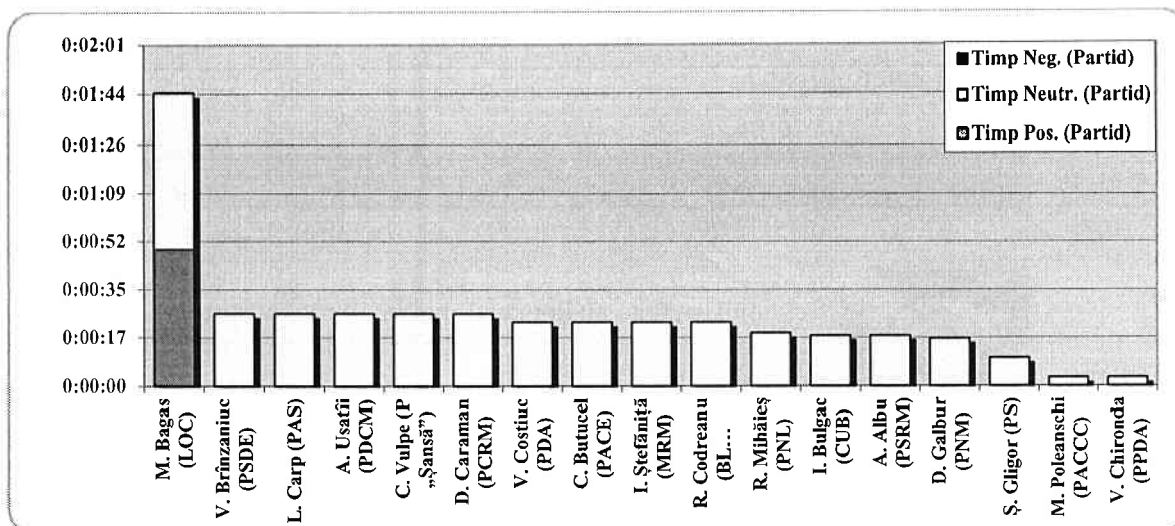

Detaliiere:

Nr.	Candidații desemnați	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	M. Bagas (LOC)	1 min. 44 sec.	0 sec.	55 sec.	49 sec.
2.	V. Brînzaniuc (PSDE)	26 sec.	0 sec.	26 sec.	0 sec.
3.	L. Carp (PAS)	26 sec.	0 sec.	26 sec.	0 sec.
4.	A. Usatii (PDCM)	26 sec.	0 sec.	26 sec.	0 sec.
5.	C. Vulpe (P „Șansă”)	26 sec.	0 sec.	26 sec.	0 sec.
6.	D. Caraman (PCRM)	26 sec.	0 sec.	26 sec.	0 sec.
7.	V. Costiuc (PDA)	23 sec.	0 sec.	23 sec.	0 sec.
8.	C. Butucel (PACE)	23 sec.	0 sec.	23 sec.	0 sec.
9.	I. Ștefăniță (MRM)	23 sec.	0 sec.	23 sec.	0 sec.
10.	R. Codreanu (BL „RUSLAN COSREANU”)	23 sec.	0 sec.	23 sec.	0 sec.
11.	R. Mihăieș (PNL)	19 sec.	0 sec.	19 sec.	0 sec.
12.	I. Bulgac (CUB)	18 sec.	0 sec.	18 sec.	0 sec.
13.	A. Albu (PSRM)	18 sec.	0 sec.	18 sec.	0 sec.
14.	D. Galbur (PNM)	17 sec.	0 sec.	17 sec.	0 sec.
15.	Ș. Gligor (PS)	10 sec.	0 sec.	10 sec.	0 sec.
16.	M. Poleanschi (PACCC)	03 sec.	0 sec.	03 sec.	0 sec.
17.	V. Chironda (PPDA)	03 sec.	0 sec.	03 sec.	0 sec.

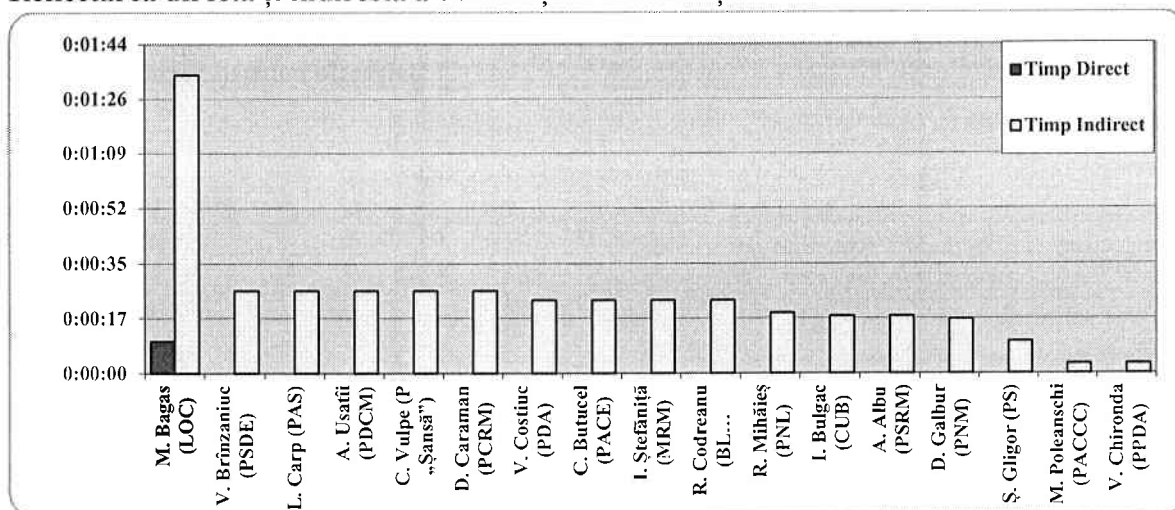
Volumul total de timp acordat candidaților desemnați a constituit 06 min. 54 sec., dintre care, de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat M. Bagas (LOC) – 25,1% (1 min. 44 sec.), urmat de V. Brînzaniuc (PSDE), L. Carp (PAS), A. Usatii (PDCM), C. Vulpe (P „Șansă”) și D. Caraman – cu 6,3% (26 sec.), iar cea mai mică pondere de mediatizare a revenit M. Poleanschi (PACCC) și V. Chironda (PPDA) – cu 0,7% (3 sec.).

Conotația reflectării candidaților desemnați:

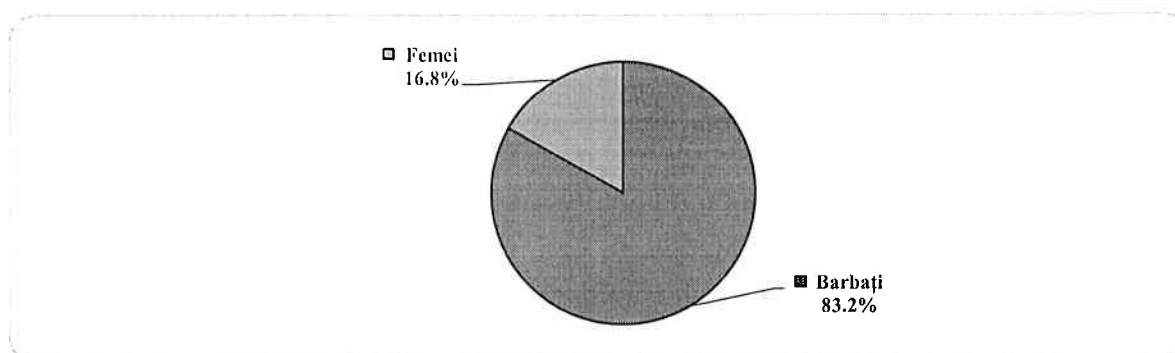
Conotația reflectării candidaților desemnați a fost într-o tonalitate neutră, cu excepția candidatului M. Bagas (LOC), care a fost reflectat și negativ, din cauza subiectului despre reținerea acestuia.

Reflectarea directă și indirectă a candidaților desemnați:

Toți candidații desemnați au beneficiat de apariții indirecte, cu excepția candidatului M. Bagas, care a avut și apariții directe.

1.3. Categoria gender

Conform datelor diagramei cota bărbaților este de 83,2% (10 min. 44 sec.), iar cota femeilor – de 16,8% (2 min. 10 sec.).

II. ACCESUL PERSOANELOR CU DEFICIENȚE DE AUZ ȘI VĂZ LA SERVICIILE DE PROGRAME AUDIOVIZUALE CU CARACTER ELECTORAL

Serviciul media audiovizual public de televiziune „Moldova-1” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin titrare sincron a buletinelor de știri de la ora 21:00.

Din data de 23.09.2023 serviciul media audiovizual public de televiziune „Moldova-1” a inclus rubrica „*Electional 2023*” în principalul buletin informativ din prime-time.

În perioada de raport, serviciul media audiovizual public de televiziune „Moldova-1” nu a comis încălcări la capitolul respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral.

Direcția control servicii media audiovizuale

